

Er dit træ certificeret, miljømærket eller bare fyldt med kobber?

-En guide til indkøb og brug af træ, trævarer og papir

Agenda Center Albertslund

”For et bæredygtigt Albertslund!”

Indledning	3
Bæredygtigt træ og skovbrug	4
FSC eller PEFC? To forskellige certificeringer	4
Krav til certificering	4
Forskelle og ligheder	5
Uenigheder om bæredygtighed	6
Blomsten og Svanen	7
Oprindelsesland	7
Trykimprægneret træ	8
Varmebehandlet træ	9
Alternativet til tropisk træ	9
Er modificeret træ nødvendigt ved jordkontakt?	9
Bortskaffelse af træ	10
Agenda Center Albertslunds anbefalinger	11
Indkøb	12

Af: Zacharias Brix Madsen, Agenda Center Albertslund, marts 2012

Indledning

Vi bruger træ til mange formål, og der indgår træ i mange af de produkter vi køber som for eksempel papir og havemøbler. Træ er en vigtig naturressource, og skovene spiller en vigtig rolle i forhold til jordens klima, miljø og mennesker. Derfor må vi være med til at sikre, at vores træ produceres efter principper, der sikrer at vi også i fremtiden har levedygtige og robuste skove.

I Albertslund har vi Vestskoven, der blev anlagt i 1960'erne med det formål at være rekreativt område for de mange nye boligområder på Vestegnen. I dag findes der i Vestskoven blandt andet en naturskole, et naturcenter, Kroppedal Museum, en vikingelandsby og der spilles ofte rollespil i weekenderne. Derudover fældes der efterhånden også træer i produktionsøjemed, men produktionen går op i en højere enhed med mennesker og miljø. Det ekstensive skovbrug betyder, at vi som naboer til Vestskoven blandt andet kan se og opleve et stort udvalg af sydkandinaviske træsorter, ligesom der er et rigt dyreliv.

Sådan er det ikke alle steder. I mange skovområder er det først og fremmest træproduktionen, der tages hensyn til, og mennesker og biodiversiteten kommer i anden række. Det gælder også for de tropiske skove, hvor mennesker ikke kun bruger skovene rekreativt, men hvor livsgrundlaget for store befolkningsgrupper kan forsvinde, hvis træproduktionen kommer i første række. En stor del af verdens truede dyrearter lever også i de tropiske skove, så hvis biodiversiteten skal bevares, skal der tages hensyn til miljøet og ikke kun træproduktionen. I dag er kun cirka 6 pct. af jorden dækket af tropiske skove, men omkring halvdelen af verdens dyre- og plantearter findes her.

Skovene har også betydning for de globale klimaforandringer. Skovene absorberer og binder drivhusgasser, der er årsag til klimaforandringer, så også derfor skal vi sørge for, at skovene kan reproducere sig selv, når vi fælder træer til produktion af papir, havemøbler og renovering af boligen.

I Danmark bruges der årligt omkring 8 millioner kubikmeter træ, mens vi kun producerer omkring 2 millioner kubikmeter. Vores egen træproduktion dækker således kun cirka 25 pct. af vores forbrug. Resten må importeres fra lande, hvor det ikke er sikkert, at skovene har ligeså gode vilkår som for eksempel Vestskoven i Albertslund. Til gengæld stammer kun 1 pct. af vores træforbrug fra tropiske skove, men fordi de tropiske skove er så vigtige for biodiversiteten, må vi alligevel være bevidste om, hvordan vores valg af træ, trævarer og papir påvirker livet i de tropiske skove.

Dette notat giver vejledning til, hvordan man kan sikre sig at træ, trævarer og papir er produceret under rimelige forhold for mennesker og miljøet. Samtidig giver notatet svar på, hvordan man kan minimere brugen af miljøskadelige stoffer ved at vælge alternativer til trykimprægneret træ.

Bæredygtigt træ og skovbrug

I 1992 fastslog FN, at verdens skove skal forvaltes bæredygtigt, så nuværende og fremtidige generationers sociale, økologiske, økonomiske, kulturelle og åndelige behov sikres. Dette er i midlertidigt en meget bred definition af bæredygtigt skovbrug, og i dag findes der ikke en entydig global metode til at forvalte verdens skove efter bæredygtige principper.

Den danske økologiske mærkningsordning med det røde Ø-mærke garanterer blandt andet, at varer ikke er produceret med brug af genmodificerede organismer og sprøjtegifte, men denne ordning dækker ikke træ, trævarer og papir, og det kan derfor være vanskeligt at sikre sig, at træet er produceret på forsvarlig vis. Der findes dog en række mærker og certificeringer, der efter forskellige kriterier garanterer, at der i produktionen er taget sociale og miljømæssige hensyn. Det kan dog være svært at gennemskue præcist, hvilke bæredygtighedskriterier producenterne skal leve op til for at opnå de forskellige mærkninger og certificeringer.

FSC eller PEFC? To forskellige certificeringer

Der findes to store certificeringsordninger for træ: FSC og PEFC. Der er forskelle på de to ordningers opbygning og metoder til sikring af bæredygtig produktion. FSC blev stiftet i 1993 efter initiativ fra primært miljøorganisationer. Den konkurrerende certificeringsordning PEFC blev stiftet i 1999 af skovindustriens organisationer.

Krav til certificering

Begge certificeringsordninger har fokus på bæredygtigt skovbrug, men har forskellige definitioner af bæredygtighed, ligesom ordningerne har forskellige tilgange til, hvordan det i praksis sikres, at producenterne lever op til bæredygtighedskriterierne.

FSC har opstillet 10 grundlæggende principper, der udmøntes i 52 konkrete krav, der skal overholdes af producenterne, for at FSC-certificeringen kan opnås. Disse krav er globale og skal overholdes uanset, hvor produktionen foregår. Principperne bygger på tre aspekter af skovbrug: Natur og miljø, socialt ansvar og fair forretning. Det betyder, at der ikke fældes mere, end der plantes, dyre- og planteliv beskyttes og der tages hensyn til oprindelige folks rettigheder og skovarbejderne sikres uddannelse samt ordentlige arbejdsforhold. FSC-certificering kan opnås af skovbrug, trævare- og papirproducenter, der lever op til disse globale standarder for bæredygtigt skovbrug.

PEFC's kriterier for certificering er løsere end FSC's ditto. Kravene for at blive PEFC-certificerede kan variere fra land til land, og det er derfor ikke entydigt, hvilke krav producenten skal leve op til for at blive certificeret gennem PEFC. I nogle tilfælde er ordningen ikke skrapere end lovgivningen i de pågældende lande. Dette er tilnærmelsesvis tilfældet i Danmark, hvor PEFC har opstillet en række krav, der skal overholdes for at blive PEFC-godkendt, og kravene falder i høj grad sammen med den gældende skovlovgivning.

Skovlovgivningen i Danmark, og eksempelvis de andre skandinaviske lande og Tyskland, tager i højere grad miljømæssige hensyn end lovgivningen i blandt andet USA og i mange ulande. Derfor kan PEFC-certificeret træ fra Europa være produceret efter langt højere standarder end tropisk PEFC-certificeret træ og PEFC-certificeret træ produceret i USA.

De lavere standarder for skovbrug i de tropiske lande, er en del af grundlaget for PEFC, da PEFC blev oprettet med det formål at gøre det nemmere for små skovbrug i ulandene at blive certificeret. FSC har erkendt, at det er svært for små skovbrug at blive certificerede, og har derfor taget en række initiativer, der skal gøre det nemmere for små skovbrug at blive certificerede – uden dog at slække på kravene til certificering. Blandt andet kan små skovbrug gå sammen om en gruppecertificering, og således sænke udgifterne for det enkelte skovbrug. Herudover har FSC udformet særlige strømlinede retningslinjer for små skovbrug, der gør det simple for små skovbrug uden særlig ekspertise at forstå og leve op til standarderne.

Forskelle og ligheder

Der har tidligere været store forskelle på FSC og PEFC, men PEFC's standarder nærmer sig på mange områder FSC's. For eksempel havde PEFC før 2011 ingen begrænsninger på brug af genmodificerede organismer (GMO), hvilket FSC derimod har haft længe. I FSC's globale og danske retningslinjer står der således klart, at genmodificerede organismer ikke må anvendes i skovbrug. I retningslinjerne for PEFC i eksempelvis USA, står der, at der gerne må anvendes genmodificerede organismer i forsknings-øjemed, men ikke kommercielt. PEFC har altså ændret syn på brugen af GMO, men har altså stadig ikke ligeså klare retningslinjer som FSC, der kategorisk afviser brugen af GMO.

Der er også forskelle på andre områder. FSC's mærke "FSC Mixed sources" som ofte ses på mælkekartoner eller avispapir betyder, at det anvendte råmateriale til fremstillingen ikke udelukkende er FSC-certificeret. Dog kontrolleres det altid, at den ikke-FSC-certificerede andel af materialet ikke kommer fra skovområder med høj bevaringsværdi, genmodificeret skovbrug, skovbrug hvor menneskerettigheder ikke overholdes eller hvor træet er fældet eller handlet ulovligt.

Dette står i modsætning til PEFC's Chain of Custody Standard. Denne PEFC-standard tillader at PEFC-mærke produkter, der består af en blanding af PEFC-certificeret og ikke-PEFC-certificeret materiale, så længe forbrugeren oplyses om, hvor stor en del af det oprindelige råmateriale, der er PEFC-certificeret. Det ikke-certificerede materiale kontrolleres ikke af PEFC.

Desuden findes forskellene i metoder og kontrol af om skovdriften lever op til certificeringskravene. De danske miljø- og udviklingsorganisationer mener stadig, at der er mange mangler i den måde PEFC dokumenterer, at certificerede skovbrug lever op til certificeringskravene.

Uenigheder om bæredygtighed

FSC blev som nævnt dannet på initiativ fra en række miljøorganisationer, og nyder i dag stor opbakning fra blandt andre Greenpeace, WWF og den danske organisation Verdens Skove. Dette er ikke tilfældet for PEFC, der har været udsat for kritik fra miljøorganisationerne på grund af lavere standarder.

Rapporten ”On the Ground” fra 2011 peger på mangler i PEFC-ordningen. Forfatterne, der blandt andet tæller Greenpeace, har undersøgt PEFC-certificeringen og giver 14 eksempler på skovbrug, hvor PEFC-certificerede producenter, ifølge rapporten, ikke lever op til ordningens egne krav.

PEFC er uenig i kritikken, og har påpeget, at skovbrugene lever fuldt op til nationale og internationale standarder. Samtidig kritiseres rapporten for ikke at være upartisk, da Greenpeace og medforfatterne er en del af FSC-ordningen. Forfatterne har således en interesse i at svække PEFC-certifikatet til fordel for FSC-certifikatet, og PEFC understreger, at der er tale om to konkurrerende ordninger.

Greenpeace retter kritik mod PEFC for manglende åbenhed omkring godkendelserne og inddragelse af civilsamfundene i skovområderne. Dog har PEFC inviteret til høringer, og påpeger, at interesseorganisationer med fokus på sociale forhold og miljø ofte frivilligt vælger ikke at deltage, da FSC ikke accepterer, at miljøorganisationer eller andre civilsamfundsorganisationer er involverede i både FSC og PEFC. Det gælder dog ikke producenter og forhandlere, der sagtens både kan være certificerede gennem FSC og PEFC.

Uenighederne mellem PEFC og FSC ses meget tydeligt i Indonesien, hvor den PEFC-certificerede papirfabrikant Asia Paper and Pulp, APP, der er verdens tredjestørste producent af papir har været udsat for massiv kritik for at fælde truet regnskov og brug af ulovligt tømmer til papirproduktion. PEFC har forsvaret certificeringen af APP og APP har forsvaret sig selv med henvisning til, at APP kun benytter lovligt træ, og PEFC har henvist til, at en anklage om brug af ulovligt træ må afgøres i en retssag.

Greenpeace i protest mod fældning af regnskov i Indonesien. PEFC certificerer - ifølge Greenpeace - træ fra truede skovområder.

Vurderingen af om træet er lovligt eller ej kræver indgående kendskab til indonesisk skovlovgivning, men det er dog sikkert, at APP ikke ville kunne opnå FSC-certificering, da træet der benyttes til papirmasse, ifølge Greenpeace, kommer fra truede skovområder.

Konsekvensen af kritikken rettet mod APP og PEFC har været, at store firmaer som Mattel, Nestlé, Hasbro og mange andre har ophørt samarbejdet med den indonesiske papirfabrikant. Det tyder på, at virksomhederne eller deres kunder er enige i kritikken fra Greenpeace.

Blomsten og Svanen

Blomsten er EU's miljømærke og Svanen er det nordiske miljømærke. Ligesom der er forskellige krav for de to certificeringsordninger, FSC og PEFC, er der også forskellige krav for at opnå Blomstermærket og Svanemærket. Begge mærker kan tildeles træ, trævarer og papir, og kan være med til at afgøre om produktionen er foregået på bæredygtig vis.

For at eksempelvis papir kan mærkes med EU's miljømærke Blomsten skal 50 pct. af papirmassen være certificeret gennem enten PEFC eller FSC. Blomstermærket skelner ikke mellem de to ordninger eller foretager yderligere undersøgelser af, hvordan papirmassen er fremstillet. Dermed kan for eksempel papir fremstillet af Asia Pulp and Paper opnå blomstermærket – på trods af kritikken.

Papir fra Asia Pulp and Paper's produktion i Indonesien kan derimod pr. definition ikke opnå det nordiske miljømærke Svanen, da papirmasse, der stammer fra plantager udenfor Europa ikke mærkes med Svanemærket, fordi plantager ofte er forbundet med problematisk træproduktion. I mange tilfælde er der fældet regnskov for at gøre plads til plantagerne, hvilket både skader klimaet og biodiversiteten. Svanemærket stiller krav om, at 30 pct. af papirmassen skal stamme fra bæredygtigt skovbrug. Bæredygtigt skovbrug er her ikke det samme som, at papirmassen er fremstillet i overensstemmelse med certificerings-ordningerne. I modsætning til Blomstermærket vurderer Svanemærket om de enkelte produkter lever op til Svanemærkets egne bæredygtighedskrav, så det er altså ikke nok at være FSC-certificeret for at opnå Svanemærket.

Forskellen på mulighederne for at opnå Svanemærket og FSC-certificeringen ses i for eksempel Uganda. Her er lokalbefolkningen blevet forflyttet fra deres jord for at gøre plads til træproduktion. Ifølge Oxfam har etableringen af en plantage i et landbrugsområde betydet, at mere end 20.000 mennesker blev forflyttet uden tilstrækkelig kompensation, hvilket har drevet mange ud i fattigdom. På trods af dette er plantagen FSC-certificeret, men kan altså ikke Svanemærkes.

Oprindelsesland

Der er mange grunde til at tage oprindelseslandet i betragtning inden indkøb af træ, trævarer og papir. Som tidligere nævnt kan PEFC-certificeret træ, der ikke kommer fra Europa være produceret under meget lave standarder. Derudover er det til gavn for klimaet at købe træ produceret i nærområdet, da det dermed ikke skal fragtes nær så langt.

Tropisk træ, trævarer og papir opnår sjældent Svanemærket, da ordningen ikke mærker varer, der forårsager fældning af regnskov og omlægning til plantager. Dette står i modsætning til FSC, der gerne certificerer træ fra tropiske skove. Det hænger sammen med, at FSC ønsker at regnskoven bruges til træproduktion, da det betyder, at den får økonomisk værdi for lokalsamfundene, der dermed ønsker at bevare regnskoven og indtægterne fra salg af træ.

Regnskoven kan overleve træfældning, så længe det bare er de enkelte træer og ikke hele regnskovsområder, der fældes og omdannes til plantager. Ved køb af tropisk træ er FSC-certificeringen den eneste garanti for at træproduktionen er foregået miljømæssigt og socialt forsvarligt. Teak træ FSC-certificeres også, men udbuddet er ikke ret stort i forhold til efterspørgslen, hvilket betyder, at prisen ofte er for høj i forhold til kvaliteten. FSC anbefaler derfor at vælge alternativer til teak.

Hvis man køber ikke-certificeret træ fra Østeuropa eller ulandene, risikerer man, at træet er ulovligt fældet eller handlet. Det vurderes at op mod 10 pct. af alt tømmer stammer fra ulovlig tømmerhugst, og med stor sandsynlighed ender en del ulovligt træ også på det danske marked. Dette undgås ved at købe enten FSC- eller PEFC-certificeret træ.

Trykimprægneret træ

Træ og trævarer kan uanset certificeringsordninger være behandlet med kemikalier eller tungmetaller. Trykimprægneret træ indeholder tungmetaller og opløsningsmidler fra imprægneringsprocessen, der er skadelige for miljøet. Ifølge producenterne skal trykimprægneret træ anvendes, når træet er i kontakt med jord eller vand, men dette råd skal ikke nødvendigvis følges.

Nye regler for trykimprægneret træ har betydet at imprægneringen ikke er ligeså skadeligt for miljøet som tidligere. Det er ikke længere tilladt at importere, sælge eller fremstille træ, der er imprægneret ved hjælp af arsen. Til gengæld er det lovligt at sælge og importere træ imprægneret ved hjælp af krom, selvom det er forbudt at fremstille i Danmark. Kobber findes stadig i træ der trykimprægneres i Danmark.

Der findes meget dårligt trykimprægneret træ på markedet, og ikke alle imprægneringer er lige effektive i forhold til at øge træets holdbarhed. Der findes også meget miljøskadeligt trykimprægneret træ på markedet, og det kan være vanskeligt at afgøre, hvorvidt der er benyttet ikke-godkendte stoffer og tungmetaller i imprægneringen.

For at undgå dårligt imprægneret træ og træ, der er imprægneret med ikke-godkendte stoffer har Nordisk TræbeskyttelsesRåd indført mærket NTR. Hvis træet har dette mærke, er de danske standarder for trykimprægneret træ overholdt, og dermed risikerer man ikke at købe træ, der enten ikke er ordentligt trykimprægneret eller indeholder andre stoffer end de godkendte.

Eksempler på godt og dårligt trykimprægneret træ: Øverst til venstre ses mærket fra Nordisk TræbeskyttelsesRåd (NTR), der garanterer at imprægneringen lever op til danske standarder.

Et alternativ til traditionelt trykimprægneret træ er ”Superwood”, der er udviklet for at undgå problemerne med miljøskadelige stoffer i trykimprægnering. Superwood er trykimprægneret uden brug af kobber eller andre tungmetaller, og derfor ikke skadeligt som konventionelt trykimprægneret træ. Dog indeholder Superwood fungicider – det vil sige miljøskadelige giftstoffer. ”Superwood” er PEFC-certificeret, men ikke FSC-certificeret. Dog stammer træet, der anvendes til ”Superwood” fra danske og svenske skov, hvor PEFC-standarderne er høje.

Varmebehandlet træ

Et andet alternativ til trykimprægneret træ er varmebehandlet træ. Varmebehandlingen gør træet modstandsdygtigt uden brug af hverken tungmetaller eller sprøjtegifte, og er derfor mere miljøvenlig end Superwood. Varmebehandlet træ sælges i Danmark under mange forskellige navne som for eksempel Lunawood og Thermowood, og kan også FSC- og PEFC-certificeres. Meget varmebehandlet træ, der sælges under navnet Thermowood kommer fra skandinaviske og russiske skove, og er PEFC- men ikke FSC-certificeret.

Alternativet til tropisk træ

Træ kan også behandles på andre måder så, holdbarheden og hårdheden øges. Derfor kan træsorter som for eksempel fyr fra Skandinavien erstatte tropisk træ, og det er ovenikøbet muligt at give træet samme mørke udseende som tropisk træ. En metode til dette er at imprægner træet med furfurylalkohol, som er fremstillet af vegetabilsk affald. Der anvendes således ingen kemikalier eller tungmetaller til imprægneringen, hvilket gør denne imprægnering til et miljøvenligt alternativ. Det behandlede træ kan vedligeholdes med olie, men får et gråt look ligesom ubehandlet teaktræ, hvis det ikke vedligeholdes.

Denne form for behandlet træ kan også anvendes som alternativ til trykimprægneret træ til for eksempel facader. Udover at det er en mere miljøvenlig løsning, har træet heller ikke det grønne udseende som trykimprægneret træ. Der findes indtil videre en producent af denne type behandlet træ, og træet der anvendes er som udgangspunkt FSC-certificeret, men kan også være PEFC-certificeret træ fra USA, hvor standarderne er lavere end i Skandinavien. På grund af den miljøvenlige imprægneringsteknik har producenten opnået svanemærket. Dette er altså et godt alternativ til både tropisk træ og trykimprægneret træ.

Er modificeret træ nødvendigt ved jordkontakt?

Trykimprægneret og varmebehandlet træ anbefales af producenterne, når træet har kontakt med jorden. Træ der ikke er modificeret kan dog også have lang holdbarhed. Eksempelvis har Robinie en holdbarhed på 35 år ved jordkontakt, egetræ holder i cirka 25 år, og lærk kan holde i cirka 12 år ved jordkontakt. Det er derfor i mange tilfælde helt unødvendigt at anvende træ, der enten er trykimprægneret eller på anden vis modificeret. En mere udførlig guide til holdbarhed og de forskellige træsorters brugbarhed kan finde på Agenda Centerets hjemmeside: www.agendacenter.dk > Nyheder og pjecer > Publikationer og artikler > ”Oversigt over de forskellige træarters holdbarhed og bedste anvendelse”

Bortskaffelse af træ

Almindeligt ubehandlet træ kan brændes eller komposteres. Trykimprægneret træ skal derimod afleveres på genbrugsstationen, da det indeholder kobber og eventuelt andre tungmetaller. Superwood indeholder ikke tungmetaller, men da det indeholder fungicid skal det også afleveres til forbrænding, så røgen kan renses for rester af fungicid.

Agenda Center Albertslunds anbefalinger

Agenda Center Albertslund arbejder for at fremme omstillingen til bæredygtighed i Albertslund. Ved at benytte træ, trævarer og papir, der er produceret således, at der tages hensyn til miljøet, naturen og mennesker kan boligselskaber, offentlige institutioner, virksomheder og beboere i Albertslund være med at skabe et bæredygtigt Albertslund.

Derfor anbefaler Agenda Center Albertslund:

- Så vidt muligt at anvende træ, trævarer og papir, der er mærket med det nordiske miljømærke Svanen. Der stilles generelt højere krav til Svanen end til det europæiske miljømærke Blomsten og til certificeringsordninger FSC og PEFC.
- Altid at anvende FSC-certificeret træ, trævarer og papir ved indkøb af tropisk træ og træ der ikke stammer fra Europa, da FSC-certificeringen er eneste garanti for, at produktionen af tropisk træ og ikke-europæisk træ tager hensyn til miljø og mennesker.
- At benytte PEFC-certificeret træ fra danske eller skandinaviske skove, hvis FSC-certificeret eller Svanemærket træ, trævarer og papir ikke er tilgængeligt. PEFC-certificeret træ fra lande udenfor Skandinavien har typisk en lavere standard end skandinavisk træ.
- At gå efter Svanemærket fremfor det europæiske miljømærke Blomsten, fordi Blomstermærket kun garanterer, at mindst 50 pct. af produktet stammer fra PEFC- eller FSC-certificerede skovbrug.
- At efterspørge træ fra Danmark og Skandinavien, hvor miljøstandarderne generelt er højere end i områder længere væk. Dansk træ skal også fragtes kortere, hvilket er godt for klimaet
- At fravælge tropisk træ der ikke er FSC-certificeret, da det kommer fra områder, hvor truede dyr og planter risikerer at forsvinde, hvis skovene fældes. Der findes alternativer til tropisk træ, hvor firmaer behandler skandinavisk træ, så det får samme gode egenskaber og samme udseende som tropisk træ.
- At undgå enhver brug af trykimprægneret træ. Anvend særlige holdbare træsorter ved jordkontakt, træ der er varmebehandlet eller som på anden måde er gjort modstandsdygtig. Lav konstruktioner hvor træet ikke opfugtes.
- At undgå brug af teaktræ. Der er ikke meget certificeret teaktræ på markedet i forhold til efterspørgslen. Derfor er Teaktræ dyrt i forhold til kvaliteten, og der findes mange alternativer.
- At vælge papir fremstillet af genbrugsfibre. Papir, der sælges som genbrugspapir kan dog indeholde meget varierende mængder af genbrugsfibre. Tjek derfor hvor stor en procentdel af genbrugspapiret, der rent faktisk er genbrug.
- At være bevidst om indkøb. Efterspørg varer, der er produceret under de bedst mulige miljømæssige forhold. Beslut fra starten, hvilke mærker og certificeringer træet eller papiret skal have, og hvor stor en procentdel af genbrugsfibre papiret som minimum skal indeholde.

Indkøb

De fire store byggemarkeder i Albertslund og omegn Silvan, Stark, Jem & Fix og Bauhaus har forskelligt udvalg af certificeret træ og trævarer.

Træet i Bauhaus og Jem & Fix er ifølge medarbejderne slet ikke certificeret. Bedre er det i Silvan og Stark. Hos Silvan er op mod 90 pct. af træet FSC- eller PEFC-certificeret. Silvans leverandører sorterer dog ikke i forhold til FSC-, PEFC- og ikke-certificeret træ. FSC-certificeret træ fra Baltikum, PEFC-certificeret træ fra Sverige, og ikke-certificeret træ sælges under et. Det er således ikke til at vide, om netop det træ, man køber, er certificeret. Stark er længst fremme, hvad certificeringer angår. Alt hårdt træ er FSC-certificeret. Op mod 90 pct. af det lyse træ er PEFC-certificeret, men desværre er det ikke oplyst, om det trykimprægnerede træ er certificeret.

Svanemærket træ forhandles af Silvan i form af laminatgulve og havemøbler. Disse trævarer er at foretrække, da Svanemærket både er et godt valg for miljøet mens det bruges, når det skal kasseres og da der i produktionen er taget hensyn til miljø og mennesker.

FSC-certificerede trævarer såsom havemøbler kan fås. F.eks. er Silvans havemøbler oftest FSC-certificerede, mens Bauhaus' havemøbler i tropisk træ generelt mangler certificeringer. På nogle møbler står der, at træet kan spores tilbage til oprindelsen, men når det ikke er certificeret, er sådan et statement ikke meget værd i forhold til at indkøbe miljøvenligt og bæredygtigt. Det samme gør sig gældende for Bauhaus' bordplader. De fleste er enten ikke certificerede eller PEFC-certificerede. Mens Silvans bordplader er FSC-certificerede, dog med undtagelse af bordplader i Teak limtræ – så dem skal man holde sig fra.

Hvis der ikke står på produktbeskrivelsen eller prisskiltet, at det varen er certificeret, skal man, ifølge medarbejderne i byggemarkederne, ikke regne med, at det er tilfældet.

Så altså, uanset hvor man køber træ og trævarer (og papir) skal man se sig for og altid spørge specifikt efter den certificering eller det miljømærke, man ønsker. Ingen af byggemarkederne har adskilt certificerede og ikke-certificerede planker og stolper. Det er derfor pr. 5. marts 2012 ikke muligt at få garanti i de fire byggemarkeder for, at lige præcis den stolpe, man køber, er af FSC-certificeret træ – men sandsynligheden er størst i Silvan og Stark.

Her findes de omtalte byggemarkeder:

Bauhaus, Hovedvejen 155, 2600 Glostrup

Jem & Fix, Roholmsvej 4D, 2620 Albertslund

Silvan, Fabriksparken 2A, 2600 Glostrup

Stark, Fabriksparken 2, 2600 Glostrup

Mærkningsordninger og certificeringer:

FSC-ordningen: www.fsc.dk

PEFC-ordningen: www.pefc.dk

Det nordiske og EU's miljømærker, svanen og blomsten:

www.ecolabel.dk